

Rada
Evropské unie

Brusel 4. října 2022
(OR. en)

13134/22

**Interinstitucionální spis:
2022/0302(COD)**

JUSTCIV 122
JAI 1265
CONSOM 249
COMPET 759
MI 710
FREMP 201
CODEC 1407
TELECOM 391
CYBER 315
DATAPROTECT 268

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	29. září 2022
Příjemce:	Generální sekretariát Rady
Č. dok. Komise:	COM(2022) 495 final
Předmět:	Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o odpovědnosti za vadné výrobky

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 495 final.

Příloha: COM(2022) 495 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.9.2022
COM(2022) 495 final

2022/0302 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o odpovědnosti za vadné výrobky

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2022) 343 final} - {SWD(2022) 315 final} - {SWD(2022) 316 final} -
{SWD(2022) 317 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Důvody a cíle návrhu

Tato důvodová zpráva doprovází návrh směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, kterou se zrušuje směrnice 85/374/EHS¹ (směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky).

Cílem této směrnice je vytvořit na úrovni EU systém odškodnění osob, které utrpěly újmu na zdraví nebo škodu na majetku v důsledku vadných výrobků. Od přijetí směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky v roce 1985 došlo k významným změnám ve způsobu výroby, distribuce a provozu výrobků, včetně modernizace pravidel bezpečnosti výrobků a dozoru nad trhem. Ekologická a digitální transformace je v plném proudu a přináší obrovské výhody pro evropskou společnost a hospodářství, ať už jde o prodloužení životnosti materiálů a výrobků, např. prostřednictvím repasování, nebo o zvýšení produktivity a pohodlí díky inteligentním výrobkům a umělé inteligenci.

Hodnocení směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky² v roce 2018, které bylo provedeno v rámci programu Komise pro účelnost a účinnost právních předpisů (program REFIT), dospělo k závěru, že směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky je celkově účinný a významný nástroj. Směrnice však měla také několik nedostatků:

- bylo právně nejasné, jak používat desítky let staré definice a pojmy směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky na výrobky v moderní digitální ekonomice a oběhovém hospodářství (např. software a výrobky, které ke svému fungování potřebují software nebo digitální služby, jako jsou chytrá zařízení a autonomní vozidla),
- důkazní břemeno (tj. nutnost za účelem získání náhrady škody prokázat, že výrobek byl vadný a že to způsobilo vzniklou škodu) bylo pro poškozené osoby ve složitých případech (např. v případech týkajících se léčiv, inteligentních výrobků nebo výrobků založených na umělé inteligenci) náročné,
- pravidla příliš omezovala možnost uplatňování nároků na náhradu škody (např. majetková škoda nižší než 500 EUR není podle směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky vymahatelná).

Nedostatky směrnice v oblasti nových digitálních technologií byly dále analyzovány v bílé knize o umělé inteligenci (dále jen „UI“)³, v průvodní zprávě o odpovědnosti za umělou inteligenci, internet věcí a robotiku⁴ a ve zprávě skupiny odborníků pro odpovědnost a nové

¹ Směrnice Rady 85/374/EHS o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se odpovědnosti za vadné výrobky (Úř. věst. L 210, 7.8.1985, s. 29).

² Hodnocení směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, [SWD\(2018\) 157](#).

³ [Evropská komise, Bílá kniha o umělé inteligenci – Evropský přístup k excelenci a důvěře, COM\(2020\) 65 final, 2020.](#)

⁴ [Evropská komise, Zpráva o dopadech umělé inteligence, internetu věcí a robotiky na bezpečnost a odpovědnost, COM\(2020\) 64 final, 2020.](#)

technologie⁵. Evropský parlament rovněž zdůraznil potřebu pravidel odpovědnosti přizpůsobených digitálnímu světu, aby byla zajištěna vysoká úroveň účinné ochrany spotřebitele a rovné podmínky s právní jistotou pro všechny podniky a zároveň se zabránilo vysokým nákladům a rizikům pro malé a střední podniky a začínající podniky⁶.

Cílem revize směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky je zajistit fungování vnitřního trhu, volný pohyb zboží, nenarušenou hospodářskou soutěž mezi subjekty na trhu a vysokou úroveň ochrany zdraví a majetku spotřebitelů. Cílem tohoto návrhu je především:

- zajistit, aby pravidla odpovědnosti odrážela povahu a rizika výrobků v digitálním věku a oběhovém hospodářství,
- zajistit, aby vždy existoval podnik se sídlem v EU, který by mohl nést odpovědnost za vadné výrobky zakoupené přímo od výrobců mimo EU, a to s ohledem na rostoucí trend, kdy spotřebitelé nakupují výrobky přímo ze zemí mimo EU, aniž by existoval výrobce nebo dovozce se sídlem v EU,
- zmírnit důkazní břemeno ve složitých případech a zmírnit omezení při uplatňování nároků a zároveň zajistit spravedlivou rovnováhu mezi oprávněnými zájmy výrobců, poškozených osob a spotřebitelů obecně a
- zajistit právní jistotu jednak lepším sladěním směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky s novým legislativním rámcem vytvořeným rozhodnutím č. 768/2008/ES⁷ a s pravidly v oblasti bezpečnosti výrobků, jednak kodifikací judikatury týkající se směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky.

1.2. Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

V každém členském státě existují vnitrostátní režimy odpovědnosti, které umožňují uplatnění nároků na náhradu škody ve více situacích než na základě směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky: lze uplatnit nároky vůči širšímu okruhu odpovědných osob za širší rozsah škod. Tyto nároky se vztahují jak na služby, tak na výrobky, a často je poskytnuto na jejich uplatnění více času. Poškozené osoby však musí prokázat zavinění pachatele deliktu⁸, což se podle směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky nevyžaduje. Směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, jakožto režim (objektivní) odpovědnosti bez zavinění, nemá na tato práva dopad, takže je v souladu s širšími vnitrostátními režimy. Na úrovni EU kromě toho existuje několik doplňkových nástrojů týkajících se odpovědnosti, které jsou popsány níže.

- Směrnice o prodeji zboží⁹ a směrnice o digitálním obsahu a službách¹⁰ dávají spotřebitelům právo na nápravu, tj. výměnu, opravu nebo náhradu, pokud zboží,

⁵ Skupina odborníků pro odpovědnost a nové technologie (2019), [Zpráva](#) o odpovědnosti za umělou inteligenci a další nové digitální technologie.

⁶ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2020 obsahující doporučení Komisi k režimu občanskoprávní odpovědnosti za umělou inteligenci (2020/2014(INL)).

⁷ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES ze dne 9. července 2008 o společném rámci pro uvádění výrobků na trh a o zrušení rozhodnutí Rady 93/465/EHS (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 82).

⁸ V závislosti na okolnostech mohou mít poškození rovněž nárok na náhradu škody z titulu objektivní odpovědnosti na vnitrostátní úrovni, u níž nemusí prokazovat zavinění, např. nároky vůči vlastníkům vozidel ve většině členských států.

⁹ Směrnice (EU) 2019/771 o některých aspektech smluv o prodeji zboží.

včetně digitálního obsahu nebo digitální služby, není v souladu se smlouvou nebo nefunguje správně. Tyto předpisy se týkají **smluvní odpovědnosti**, zatímco směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky se týká mimosmluvní odpovědnosti výrobců za újmu na zdraví/škody způsobené nedostatečnou bezpečností.

- Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR)¹¹ se týká **odpovědnosti zpracovatelů a správců údajů** za hmotnou a nehmotnou újmu způsobenou zpracováním údajů, které je v rozporu s nařízením GDPR, zatímco návrh směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky stanoví náhradu pouze za hmotnou újmu v důsledku smrti, újmy na zdraví, škody na majetku a ztráty nebo poškození údajů.
- Směrnice o **odpovědnosti za životní prostředí**¹² stanoví rámec pro prevenci a nápravu škod na životním prostředí. Zabývá se ekologickými škodami, jako jsou škody na chráněných druzích a přírodních stanovištích, na rozdíl od škod na majetku v soukromém vlastnictví, na které se vztahuje směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky.

Cílem právních předpisů EU v oblasti bezpečnosti výrobků je zajistit, aby se na vnitřní trh dostávaly pouze bezpečné výrobky. Pokud se na ně vztahují odvětvové právní předpisy (např. o strojních zařízeních, farmaceutických výrobcích, hračkách, rádiových zařízeních), musí splňovat základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnosti stanovené v těchto předpisech. Jinak spadají pod směrnici o obecné bezpečnosti výrobků¹³ a musí být bezpečné¹⁴. Pravidla v oblasti bezpečnosti jsou prosazována prostřednictvím pravidel dozoru nad trhem¹⁵, která zajišťují ochranu spotřebitelů tím, že zastavují oběh nevyhovujících výrobků nebo je uvádějí do souladu s předpisy. Právní předpisy v oblasti bezpečnosti výrobků neobsahují zvláštní ustanovení o odpovědnosti podniků, ale odkazují na skutečnost, že pokud vadný výrobek způsobí škodu, použije se směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky. Bezpečnost výrobků a odpovědnost za výrobek jsou proto doplňující se mechanismy pro dosažení fungujícího jednotného trhu se zbožím, který zajišťuje vysokou úroveň bezpečnosti. V současné době se projednává řada legislativních návrhů v oblasti bezpečnosti výrobků:

- Cílem návrhu **aktu o umělé inteligenci**¹⁶ je zajistit, aby vysoce rizikové systémy UI splňovaly požadavky na bezpečnost a základní práva (např. správa údajů, transparentnost, lidský dohled). Návrh směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky zajistí, aby v případě, že systémy UI jsou vadné a způsobí fyzickou újmu, škodu na majetku nebo ztrátu dat, bylo možné požadovat náhradu škody od poskytovatele

¹⁰ Směrnice (EU) 2019/770 o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb.

¹¹ Nařízení (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR).

¹² Směrnice 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí.

¹³ Směrnice 2001/95/ES.

¹⁴ Kromě odvětvových právních předpisů a směrnice o obecné bezpečnosti výrobků existují také technologicky specifické, ale horizontální právní předpisy o bezpečnosti výrobků, zejména navrhovaný akt o umělé inteligenci.

¹⁵ Zavedená nařízením (EU) 2019/1020 o dozoru nad trhem.

¹⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (Akt o umělé inteligenci), COM(2021) 206 final.

systému UI nebo od jakéhokoli výrobce, který začleňuje systém UI do jiného výrobku.

- Navrhované **nařízení o strojních zařízeních**¹⁷ a navrhované **nařízení o obecné bezpečnosti výrobků**¹⁸, která revidují stávající směrnici o strojních zařízeních a směrnici o obecné bezpečnosti výrobků, se ve svých oblastech zaměřují na řešení rizik digitalizace v oblasti bezpečnosti výrobků, nikoli však na odpovědnost. Návrh nařízení o obecné bezpečnosti výrobků ukládá poskytovatelům online zprostředkovatelských služeb další povinnosti, aby se vypořádali s online prodejem nebezpečných výrobků. Nedávno přijatý **akt o digitálních službách**¹⁹ stanoví horizontální pravidla pro poskytovatele online zprostředkovatelských služeb, včetně internetových tržišť. Pokud online platformy vyrábějí, dovážejí nebo distribuují vadné výrobky, mohou nést odpovědnost za stejných podmínek jako ostatní hospodářské subjekty. Pokud mají online platformy při prodeji výrobků pouze úlohu zprostředkovatele mezi obchodníky a spotřebiteli, vztahuje se na ně podmíněné zproštění odpovědnosti podle aktu o digitálních službách. Žádné z těchto opatření se netýká odpovědnosti za vadné výrobky. Akt o digitálních službách stanoví, za jakých podmínek lze platformy působící jako zprostředkovatelé zprostit odpovědnosti.

V **oblasti kybernetické bezpečnosti** mají akt o kybernetické bezpečnosti²⁰ a akt v přenesené pravomoci²¹ podle směrnice o rádiových zařízeních²² zmírnit rizika kybernetické bezpečnosti, ale neupravují odpovědnost výrobců. Nedávný návrh **aktu o kybernetické odolnosti**²³ staví na stávajících pravidlech a motivuje výrobce a vývojáře softwaru ke zmírňování rizik kybernetické bezpečnosti, ale nezabývá se odpovědností.

Pokud jde o oběhové hospodářství, Akční plán pro oběhové hospodářství z roku 2020²⁴ vyhlásil politiku udržitelných výrobků, která má zajistit vysoce kvalitní, funkční a bezpečné výrobky určené k opětovnému použití, opravám, repasování a vysoce kvalitní recyklaci. Akční plán nepředpokládá opatření týkající se odpovědnosti za vadné výrobky.

Návrh směrnice o přizpůsobení pravidel **mimosmluvní občanskoprávní odpovědnosti umělé inteligenci**, který byl přijat v balíčku s tímto návrhem, usiluje o usnadnění přístupu k informacím a zmírnění důkazního břemene při uplatňování nároků na náhradu škody v rámci vnitrostátních režimů subjektivní odpovědnosti v případech, kdy se na vzniku škody podílejí

¹⁷ COM(2021) 202 final.

¹⁸ COM(2021) 346 final (návrh nařízení, které nahradí směrnici o obecné bezpečnosti výrobků a směrnici Rady 87/357/EHS).

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... o jednotném trhu digitálních služeb (akt o digitálních službách) a o změně směrnice 2000/31/ES, COM(2020) 825 final.

²⁰ Nařízení (EU) 2019/881 o agentuře ENISA („Agentuře Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost“), o certifikaci kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních technologií a o zrušení nařízení (EU) č. 526/2013 („akt o kybernetické bezpečnosti“) (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 15).

²¹ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/30 ze dne 29. října 2021, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/53/EU, pokud jde o uplatňování základních požadavků uvedených v čl. 3 odst. 3 písm. d), e) a f) uvedené směrnice.

²² Směrnice o rádiových zařízeních 2014/53/EU, čl. 3 odst. 3 písm. e) a f).

²³ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o horizontálních požadavcích na kybernetickou bezpečnost produktů s digitálními prvky a o změně nařízení (EU) 2019/1020 (COM(2022) 454 final).

²⁴ [Akční plán pro oběhové hospodářství](#), březen 2020.

určité systémy UI. Tyto nároky a nároky uplatněné v rámci směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky se nepřekrývají.

1.3. Soulad s ostatními politikami Unie

Návrh je v souladu s prioritami Komise připravit Evropu na digitální věk a vybudovat hospodářství, které obстоjí i v budoucnu a bude fungovat ve prospěch lidí²⁵.

S cílem minimalizovat rizika spojená s **digitálními technologiemi** a zvýšit bezpečnost výrobků EU modernizuje pravidla týkající se strojních zařízení, rádiových zařízení a obecné bezpečnosti výrobků a vytváří nová pravidla pro bezpečné a důvěryhodné systémy UI²⁶. Tento návrh doplňuje tento proces modernizace, v němž je digitalizace standardem, tím, že zajišťuje, aby v případě, že výrobek způsobí škodu, měly poškozené osoby jistotu, že jejich právo na náhradu škody bude respektováno, a podniky měly právní jistotu ohledně rizik odpovědnosti, kterým při podnikání čelí. Tyto modernizační snahy by měly společně Evropě umožnit lépe pokračovat v digitální transformaci, která bude fungovat ve prospěch lidí. Toto úsilí by mělo přispět ke spravedlivému a konkurenceschopnému hospodářství a jednotnému trhu bez třecích ploch. Společnosti všech velikostí a v jakémkoli odvětví by měly mít možnost soutěžit za stejných podmínek a vyvíjet, uvádět na trh a používat digitální technologie, výrobky a služby v takovém rozsahu, který zvýší jejich produktivitu a globální konkurenceschopnost.

Konkrétně v případě UI tento návrh potvrzuje, že systémy UI a zboží založené na UI jsou „výrobky“, a proto spadají do oblasti působnosti směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, což znamená, že v případě, kdy vadná UI způsobí škodu, je možné získat náhradu škody, aniž by poškozená osoba musela prokazovat zavinění výrobce, stejně jako v případě jakéhokoli jiného výrobku. Za druhé, návrh jasně stanoví, že odpovědnost mohou nést nejen výrobci hardwaru, ale také poskytovatelé softwaru a digitálních služeb, které mají dopad na fungování výrobku (např. navigační služba v autonomním vozidle). Za třetí, návrh zajišťuje, že výrobci mohou nést odpovědnost za změny, které provedou na výrobcích, jež již uvedli na trh, včetně případů, kdy jsou tyto změny vyvolány aktualizacemi softwaru nebo strojovým učením. Za čtvrté, revidovaná směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky zmírňuje důkazní břemeno ve složitých případech, do nichž jsou zapojeny systémy UI, a v případech, kdy výrobky nesplňují bezpečnostní požadavky. Reaguje tak z velké části na výzvy Evropského parlamentu²⁷ k přizpůsobení pravidel odpovědnosti umělé inteligenci. Souběžný návrh směrnice o odpovědnosti za UI na základě zavinění má jako doplněk k těmto změnám zajistit, aby v případech, kdy poškozená osoba musí za účelem získání náhrady škody podle vnitrostátního práva prokázat, že systém UI způsobil škodu, mohla být tato důkazní povinnost zmírněna, pokud jsou splněny určité podmínky.

Pro **oběhové hospodářství** jsou obchodní modely, v nichž se výrobky upravují nebo vylepšují, stále běžnější a mají zásadní význam pro úsilí EU o dosažení cílů v oblasti

²⁵ COM(2020) 67 final.

²⁶ Další podrobnosti naleznete v části 1.2.

²⁷ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2020 obsahující doporučení Komisi k režimu občanskoprávní odpovědnosti za umělou inteligenci (2020/2014(INL)).

udržitelosti a snižování množství odpadu v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu a evropským právním rámcem pro klima²⁸. Cílem tohoto návrhu je posílit úsilí, jako je iniciativa pro udržitelné výrobky²⁹, tím, že spotřebitelům zajistí stejně jasná práva na náhradu škody způsobené vadnými pozměněnými výrobky jako v případě zcela nových výrobků, a tím, že vytvoří právní jednoznačnost, kterou průmyslové odvětví potřebuje k přijetí oběhových obchodních modelů.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Návrh je stejně jako směrnice 85/374/EHS založen na článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie (bývalý článek 95 Smlouvy o založení Evropského společenství, bývalý článek 100 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství). Jeho cílem je totiž harmonizovat vnitrostátní pravidla na podporu volného pohybu zboží, a tím vytvořit rovné podmínky pro podniky na vnitřním trhu a zajistit ochranu spotřebitele.

• Subsidiarita

Z hodnocení vyplynulo, že přidaná hodnota pravidel EU o odpovědnosti za vadné výrobky, která doplňují pravidla EU o bezpečnosti výrobků, je nesporná³⁰. Pravidla pro odškodnění osob poškozených vadnými výrobky totiž posilují pravidla EU o bezpečnosti výrobků. Oba soubory pravidel sledují stejný politický cíl, kterým je fungující vnitřní trh se zbožím, který zajišťuje vysokou úroveň ochrany spotřebitele, a oba vyžadují modernizaci.

Tento návrh zajistí právní jistotu ohledně: i) toho, jaké výrobky, podniky a druhy škod spadají do působnosti směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, a ii) vhodné rovnováhy zájmů mezi výrobcí a spotřebiteli v celé EU. Bez jednotného souboru pravidel pro náhradu škody osob poškozených vadnými výrobky by výrobci čelili 27 různým souborům pravidel. To by vedlo k rozdílné úrovni ochrany spotřebitele a k narušení hospodářské soutěže mezi podniky z různých členských států.

• Proporcionalita

Tento návrh zajišťuje pečlivou rovnováhu mezi zájmy průmyslového odvětví a spotřebitelů, jak je vysvětleno v oddíle 8 posouzení dopadů. Návrh poskytuje právní jistotu ohledně toho, na které výrobky a podniky se vztahuje objektivní odpovědnost. Rovněž bude motivovat všechny podniky, včetně výrobců ze zemí mimo EU, aby na trh EU uváděly pouze bezpečné výrobky a vyhnuly se tak vzniku odpovědnosti. Tím se zvýší bezpečnost výrobků.

Návrh rovněž zajistí, aby lidé požívali stejné ochrany bez ohledu na to, zda je vadný výrobek, který je poškozuje, hmotný nebo digitální. Rozšířením působnosti režimu odpovědnosti za výrobek v EU tak, aby výslovně zahrnoval poskytovatele softwaru, podniky, které provádějí

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 (Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1).

²⁹ [Iniciativa pro udržitelné výrobky \(europa.eu\)](#).

³⁰ Hodnocení směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, [SWD\(2018\) 157](#), s. 60.

podstatné změny výrobků, zplnomocněné zástupce a poskytovatele služeb kompletního vyřízení objednávek, budou mít poškozené osoby větší šanci na náhradu škody, kterou utrpěly, a mezi podniky budou vytvořeny rovné podmínky. Tím, že návrh pokrývá hmotné škody v důsledku ztráty, zničení nebo poškození dat, uznává význam dat v digitálním věku. Návrh však nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné, a proto se nezabývá jinými druhy újmy, jako je ochrana soukromí nebo diskriminace, které by bylo vhodnější řešit podle jiných právních předpisů.

Návrh rovněž vytvoří větší právní jistotu a zajistí rovnoměrnější úroveň ochrany spotřebitelů v celé EU. Ve složitých případech bude důkazní břemeno spravedlivěji rozděleno mezi poškozené osoby a výrobce, což zvýší šance na úspěšné uplatnění nároku na náhradu škody. K obrácení důkazního břemene však nedojde, protože by to výrobce vystavilo výrazně vyššímu riziku odpovědnosti a mohlo by to bránit inovacím, což by mohlo vést i k vyšší ceně výrobků a omezení přístupu k inovativním výrobkům.

- **Volba nástroje**

Návrh má podobu směrnice, která členským státům poskytuje flexibilitu, pokud jde o bezproblémové začlenění jejích pravidel do vnitrostátních systémů. To je důležité vzhledem k tomu, že jeho pravidla úzce souvisejí s vnitrostátními občanskými zákoníky a jsou hluboce integrována do vnitrostátních právních systémů. Cílem tohoto návrhu je zcela nahradit směrnicí o odpovědnosti za vadné výrobky. Změna směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky formou přepracování nebo pozměňovacího aktu byla považována za nevhodnou s ohledem na potřebu změn téměř v každém článku.

3. **VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ**

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Hodnocení směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky³¹ v roce 2018 dospělo k závěru, že směrnice je celkově účinným a významným nástrojem, ale má několik nedostatků (viz oddíl 1.1).

Tato zjištění byla zohledněna při přípravě posouzení dopadů na podporu tohoto návrhu.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Při přípravě tohoto návrhu Komise konzultovala širokou škálu zúčastněných stran, včetně spotřebitelských sdružení a organizací občanské společnosti v EU a členských státech, odvětvových sdružení, podniků, asociací pojišťoven, právních firem, akademických odborníků, veřejnosti a vnitrostátních orgánů. Konzultační činnosti zahrnovaly úvodní posouzení dopadů³², dvanáctidenní specializovanou veřejnou konzultaci, na kterou bylo

³¹ Hodnocení směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, [SWD\(2018\) 157](#).

³² [Občanskoprávní odpovědnost – přizpůsobení pravidel odpovědnosti digitálnímu věku a umělé inteligenci \(europa.eu\)](#).

zasláno 291 odpovědí, semináře zúčastněných stran, seminář s členskými státy, jakož i cílené konzultace a rozhovory se zúčastněnými stranami, které provedl nezávislý konzultant.

Níže je uvedeno shrnutí podnětů zúčastněných stran ke každému konkrétnímu cíli revize směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky.

- **Cíl zajistit, aby pravidla odpovědnosti odrážela povahu a rizika výrobků v digitálním věku a oběhovém hospodářství**
 - Většina zúčastněných stran se vyslovila pro vyjasnění, že software je výrobkem, který spadá do oblasti působnosti směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky. Většina zúčastněných stran z průmyslového odvětví však navrhla vyjasnit tuto otázku spíše prostřednictvím nezávazných pokynů než legislativní revizí této směrnice. Všechny skupiny zúčastněných stran se shodly na tom, že výrobek může být považován za vadný, pokud má slabá místa v oblasti kybernetické bezpečnosti. 70 % respondentů veřejné konzultace se vyslovilo pro to, aby výrobci nesli odpovědnost za neposkytnutí bezpečnostních aktualizací softwaru, které jsou nezbytné k odstranění těchto slabých míst.
 - Zúčastněné strany z průmyslového odvětví byly proti začlenění objektivní odpovědnosti za porušení ochrany údajů do směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky, zčásti proto, že taková porušení již mohou být odškodněna podle jiných právních předpisů, jako je nařízení GDPR. Spotřebitelské organizace, veřejné orgány a nevládní organizace se však vyslovily spíše pro zařazení této možnosti.
 - Všechny skupiny zúčastněných stran vyjádřily širokou podporu pro to, aby mohly hospodářské subjekty, které provedou podstatné změny výrobků, nést odpovědnost, pokud jsou tyto pozměněné výrobky vadné a způsobí škodu.
- **Cíl zajistit, aby za vadné výrobky zakoupené od výrobců mimo EU vždy odpovídala osoba se sídlem v EU**

V rámci veřejné konzultace 64 % všech respondentů souhlasilo nebo rozhodně souhlasilo s tím, že směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky musí zajistit ochranu spotřebitele v případě, že vadné výrobky zakoupené přímo ze zemí mimo EU způsobí škodu, pokud neexistuje výrobce nebo dovozce se sídlem v EU. Názory na to, zda by mělo být možné, aby odpovědnost nesl zplnomocněný zástupce výrobce ze země mimo EU, poskytovatele služeb kompletního vyřízení objednávek nebo internetového tržiště, se lišily.

- **Cíl zmírnit důkazní břemeno ve složitých případech a zmírnit omezení při uplatňování nároků a zároveň zajistit spravedlivou rovnováhu mezi výrobcí a spotřebiteli**
 - V rámci veřejné konzultace se 77 % respondentů domnívalo, že technicky složité výrobky způsobují obtíže, pokud jde o důkazní břemeno poškozené osoby. Tento podíl byl výrazně vyšší mezi spotřebitelskými organizacemi, nevládními organizacemi a veřejností (95 %) než mezi obchodními a podnikatelskými organizacemi (38 %). Zúčastněné strany z průmyslového odvětví byly přístupnější k povinnosti zveřejňovat informace a zmírnění důkazního břemene ve složitých případech než k obrácení důkazního břemene, které považovaly za radikální možnost, jež by poškodila inovace. Většina

zúčastněných stran z řad průmyslových organizací, spotřebitelských organizací a právních odborníků se vyslovila pro zachování technologicky neutrálního přístupu směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky. Většina zúčastněných stran byla proti zrušení odvolávání se na vývojové riziko.

- Spotřebitelské organizace, nevládní organizace a veřejnost se vyslovily pro zrušení pravidla, které brání náhradě majetkové škody nižší než 500 EUR, a pro prodloužení desetileté lhůty, po kterou výrobci odpovídají za vadný výrobek po jeho uvedení na trh. Zúčastněné strany z průmyslového odvětví se vyslovily pro zachování omezení bez změny.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Při přípravě návrhu se vycházelo zejména ze dvou nezávislých studií: studie vypracované v rámci hodnocení³³ a studie v rámci posouzení dopadů³⁴. Komise rovněž shromáždila odborné poradenství od akademické obce, spotřebitelských skupin, průmyslového odvětví a vnitrostátních orgánů prostřednictvím skupiny odborníků pro odpovědnost a nové technologie na období 2018– 2020.

Právní analýza vychází z bohaté sbírky judikatury vydané od roku 1985, zejména Soudního dvora Evropské unie (SDEU), a z mnoha publikací³⁵.

- **Posouzení dopadů**

Tento návrh je podložen posouzením dopadů (SWD[xxxx]) vypracovaným v souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy. Zprávu o posouzení dopadů přezkoumal Výbor pro kontrolu regulace a vydal k ní kladné stanovisko. Zpráva o posouzení dopadů byla přepracována s ohledem na připomínky výboru. Zejména lépe vysvětluje rozsah zjištěných problémů, dopad pravidel v oblasti bezpečnosti výrobků na škody způsobené výrobky, základní odhady případů, dopady upřednostňované možnosti podle skupin zúčastněných stran a význam iniciativy pro malé a střední podniky.

Kromě základního scénáře, který nepočítá s žádným opatřením, byly v posouzení dopadů zjištěny tři možnosti řešení prvního problému týkajícího se digitálního věku a oběhového hospodářství a dvě možnosti řešení druhého problému týkajícího se překážek při získávání odškodnění a uplatňování nároků na odškodnění.

- **Možnost 1a** by zajistila, že výrobci výrobků, pro jejichž provoz je nezbytný software nebo digitální služby, by byli podle směrnice odpovědní. Stejně jako v případě hmotných součástí by poskytovatelé těchto nehmotných digitálních prvků nesli společnou a nerozdílnou odpovědnost s výrobcem. V rámci této možnosti by však výrobci samostatného softwaru nebyli odpovědní podle směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky.

³³ EY, Technopolis, VVA (2018), doprovodná [studie](#) k hodnocení směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky.

³⁴ CSES s Wavestone, CSIL (2022), Studie posouzení dopadů revize směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky.

³⁵ Viz bibliografie v příloze 6 CSES, Wavestone, CSIL (2022), Studie posouzení dopadů revize směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky.

- **Možnost 1b** by navazovala na možnost 1a a navíc by zahrnovala veškerý příslušný software jako samostatný výrobek, včetně softwaru třetích stran přidaného k výrobku nebo samostatného softwaru, který může sám o sobě způsobit škodu (např. aplikace pro chytré telefony zdravotnických zařízení). Podniky, které podstatně změní výrobek a uvedou jej zpět na trh, by rovněž nesly odpovědnost podle této směrnice. V rámci této možnosti by bylo rovněž možné, aby odpovědnost nesl zplnomocněný zástupce výrobce mimo EU nebo poskytovatel služeb kompletního vyřízení objednávek, pokud není v EU přítomen žádný dovozce.
- **Možnost 1c** by zahrnovala opatření uvedená v možnosti 1b a navíc by zahrnovala veškerý software s dopadem na základní práva. Škoda vzniklá v důsledku porušení základních práv, jako je porušení ochrany údajů, porušení soukromí nebo diskriminace (např. náborovým softwarem s UI), by byla nahraditelná.
- **Možnost 2a** by snížila důkazní břemeno spotřebitelů prostřednictvím harmonizace: i) pravidel, kdy jsou výrobci povinni poškozeným u soudu sdělit nezbytné technické informace, a ii) podmínek, za nichž vnitrostátní soudy předpokládají, že výrobek byl skutečně vadný nebo že vada skutečně způsobila škodu, zejména ve složitých případech, kdy je prokázání odpovědnosti velmi obtížné. Možnost 2a by redukovala omezení pro uplatnění nároků (odstraněním prahové hodnoty pro majetkovou škodu a prodloužením doby odpovědnosti).
- **Možnost 2b** by obrátila důkazní břemeno, takže pokud výrobek způsobí škodu, byl by to výrobce, kdo by musel prokázat, že výrobek nebyl vadný a škodu nezpůsobil. Bylo by zrušeno odvolávání se na vývojové riziko, které výrobce zprošťuje odpovědnosti v případě, že vadu výrobku nebylo možné odhalit podle nejnovějších poznatků. Možnost 2b by dále redukovala omezení pro uplatnění nároků (prahové hodnoty a lhůty).

Posouzení dopadů určilo, že upřednostňovanou možností je kombinace možností 1b a 2a.

Možnost 1b zajistí právní jistotu ohledně toho, na které výrobky a výrobce se vztahuje objektivní odpovědnost, a povzbudí všechny výrobce, včetně výrobců mimo EU, aby na trh EU uváděli pouze bezpečné výrobky a vyhnuli se tak vzniku odpovědnosti. Tím se zvýší bezpečnost výrobků a bude to mít pozitivní hospodářské a sociální dopady. Rovněž zajistí, aby spotřebitelé požívali stejné ochrany, pokud jsou poškozeni vadnými výrobky bez ohledu na to, zda se vada týkala digitálních nebo hmotných součástí výrobku, a pokud jsou poškozeni samostatným vadným softwarem. Výslovným zahrnutím poskytovatelů softwaru, zplnomocněných zástupců a poskytovatelů služeb kompletního vyřízení objednávek do oblastí působnosti směrnice budou mít poškození větší šanci získat náhradu škody, protože nebudou muset prokazovat zavinění výrobce (díky zásadě „objektivní odpovědnosti“ podle směrnice). Jasnější pravidla odpovědnosti v souvislosti s oběhovými obchodními modely přinesou právní jistotu, a tím pomohou podpořit tyto obchodní modely, a budou tak mít pozitivní dopad na životní prostředí. Celkově se u možnosti 1b očekává, že roční odškodnění poškozených osob se zvýší o 0,15 až 22,13 milionu EUR ve srovnání se základním scénářem. To by se projevilo v malém zvýšení ročního pojistného pro výrobce, které se odhaduje na 4,35 až 8,69 milionu EUR ve srovnání se základním scénářem.

Možnost 2a vytvoří větší právní jistotu a zajistí rovnoměrnější úroveň ochrany spotřebitelů v celé EU, což bude mít pozitivní hospodářský a sociální dopad. Ve složitějších případech bude

důkazní břemeno spravedlivěji rozděleno mezi poškozené osoby a výrobce. Tím se zvýší šance na úspěšné uplatnění nároku na odškodnění v těchto případech. Sníží se nepřiměřené překážky při uplatňování nároků. Celkově se u možnosti 2a očekává, že roční odškodnění poškozených osob se zvýší o 0,20 až 43,54 milionu EUR ve srovnání se základním scénářem. To by se projevilo v malém zvýšení ročního pojistného pro výrobce, které se odhaduje na 14,35 až 28,71 milionu EUR ve srovnání se základním scénářem.

Upřednostňovaná možnost přispěje k cílům udržitelného rozvoje OSN, zejména k cíli udržitelného rozvoje č. 3 (zdraví a kvalitní život) díky pozitivním sociálním dopadům na zdraví a kvalitu života poškozených osob, k cíli udržitelného rozvoje č. 9 (podpora inovací) tím, že poskytne podnikům právní jistotu pro inovace, a k cíli udržitelného rozvoje č. 12 (odpovědná spotřeba a výroba) tím, že zvýší bezpečnost výrobků, pokud jsou podstatně měněny.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Podle hodnocení směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky je současná administrativní zátěž velmi nízká a není třeba ji zjednodušovat. Přizpůsobení pravidel odpovědnosti digitálnímu věku a oběhovému hospodářství nevytvoří nové administrativní náklady pro podniky ani spotřebitele.

Cílem návrhu je dosáhnout spravedlivé rovnováhy zájmů mezi průmyslovým odvětvím a spotřebiteli, zejména tím, že se vyhne opatřením, která by mohla malým a středním podnikům ztížit inovace nebo vytvořit dodatečné náklady, které by mohly být pro malé a střední podniky obtížněji absorbovatelné. Návrh nevyjímá mikropodniky ani neobsahuje zvláštní zmírňující opatření pro malé a střední podniky, neboť řádné odškodnění osob poškozených vadnými výrobky nemůže záviset na velikosti odpovědné společnosti. Pokud by se společnosti prodávající podobné výrobky potýkaly s různými pravidly odpovědnosti, narušilo by to hospodářskou soutěž mezi účastníky trhu.

- **Základní práva**

Snížení omezení při uplatňování nároků a zmírnění důkazního břemene ve složitých případech by posílilo právo na účinnou právní ochranu, které je zaručeno článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet EU.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Členské státy musí směrnici provést do 12 měsíců od jejího vstupu v platnost a sdělit Komisi vnitrostátní prováděcí opatření. Komise je připravena poskytnout členským státům při provádění směrnice technickou podporu.

Komise přezkoumá uplatňování a provádění směrnice šest let po jejím vstupu v platnost a případně navrhne legislativní změny.

- **Informativní dokumenty**

Navrhovaná směrnice harmonizuje právo občanskoprávní odpovědnosti a obsahuje hmotněprávní i procesní pravidla. Členské státy mohou k jejímu provedení použít různé druhy právních nástrojů. Je proto odůvodněné, aby členské státy v souladu se společným politickým prohlášením členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech při oznamování svých opatření k provedení směrnice ve vnitrostátním právu připojily jeden nebo více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými částmi směrnice a odpovídajícími částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů³⁶.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Kapitola I – Obecná ustanovení

Kapitola I vymezuje předmět a oblast působnosti návrhu a definuje pojmy používané v návrhu. Uvádí terminologii týkající se odpovědnosti za vadné výrobky do souladu s rámcem Unie pro bezpečnost výrobků tím, že vychází mimo jiné z definic pojmů „výrobce“ a „uvedení na trh“ podle definic v novém legislativním rámci vytvořeném rozhodnutím 768/2008/ES³⁷. Reaguje také na realitu výrobků v digitálním věku, a to technologicky neutrálním způsobem, zahrnutím softwaru a digitálních výrobních souborů do definice výrobku a vyjasněním, kdy je třeba související službu považovat za součást výrobku. Rozšiřuje také pojem nahraditelné škody o ztrátu nebo poškození dat.

Kapitola II – Zvláštní ustanovení o odpovědnosti za vadné výrobky

Kapitola II stanoví pravidla upravující odpovědnost hospodářských subjektů za škody způsobené vadnými výrobky a podmínky, za nichž mají fyzické osoby právo na náhradu škody:

- Test pro určení, zda je výrobek vadný, tj. zda výrobek poskytoval bezpečnost, kterou je široká veřejnost oprávněna očekávat, je v podstatě stejný jako podle směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky. Aby se však zohlednila měnící se povaha výrobků v digitálním věku a judikatura Soudního dvora EU, byly na nevyčerpávající seznam faktorů, které mají soudy při posuzování vady zohlednit, přidány faktory, jako je propojenost nebo funkce se schopností samostatného učení.
- Okruh hospodářských subjektů, které mohou nést odpovědnost za vadné výrobky, zohledňuje rostoucí význam výrobků vyráběných mimo Unii, které jsou uváděny na trh Unie, a zajišťuje, aby v Unii vždy existoval hospodářský subjekt, vůči němuž lze uplatnit nárok na náhradu škody. Návrhem není dotčeno podmíněné zproštění odpovědnosti podle aktu o digitálních službách, neboť návrh stanoví podmínky odpovědnosti pouze v případech, kdy se na online platformu zproštění nevztahuje. Tento návrh se navíc zaměřuje pouze na konkrétní případ, kdy je osoba poškozena

³⁶ Společné politické prohlášení členských států a Komise ze dne 28. září 2011 o informativních dokumentech (Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 14).

³⁷ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES ze dne 9. července 2008 o společném rámci pro uvádění výrobků na trh a o zrušení rozhodnutí Rady 93/465/EHS (Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 82).

vadným výrobkem a požaduje náhradu, což je situace, kterou akt o digitálních službách neupravuje. Rovněž objasňuje, kdy mohou být odpovědné hospodářské subjekty, které provedou změny výrobku, například v rámci obchodních modelů oběhového hospodářství.

- Důkazní břemeno nesou poškozené osoby, které musí prokázat škodu, kterou utrpěly, vadu výrobku a příčinnou souvislost mezi nimi. S ohledem na problémy, kterým poškozené osoby čelí, zejména ve složitých případech, je však důkazní břemeno zmírněno, aby bylo dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmy průmyslového odvětví a zájmy spotřebitelů.
- Hospodářské subjekty mají stejně jako podle směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky nárok na zproštění odpovědnosti za určitých podmínek, jejichž prokázání je na nich. Výjimky jsou upraveny tak, aby zohledňovaly schopnost výrobců v digitálním věku měnit se nebo být měněny po jejich uvedení na trh. V zájmu rovných podmínek pro výrobce v celé Unii, jakož i jednotné ochrany spotřebitele by se výjimka udělená výrobcům pro vědecky a technicky neodhalitelné vady měla uplatňovat ve všech členských státech a neměla by se zachovávat možnost výjimky podle směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky.

Kapitola III – Obecná ustanovení o odpovědnosti

Kapitola III stanoví pravidla odpovědnosti obecnější povahy, která jsou úzce spjata s pravidly stávající směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky. Stanoví, že pokud existují dvě nebo více odpovědných osob, odpovídají společně a nerozdílně. Stanoví také, že pokud vadný výrobek způsobí škodu, spoluzavinění třetích stran nesnižuje odpovědnost výrobce, zatímco spoluzavinění poškozené osoby tak činit může. Pro ochranu spotřebitele je důležité, že odpovědnost nelze vyloučit ani omezit smlouvou nebo jinými právními předpisy. Proto také není dovoleno stanovit ani maximální, ani minimální finanční stropy pro odškodnění. Třiletá lhůta pro zahájení řízení zůstává při srovnání se směrnicí o odpovědnosti za vadné výrobky nezměněna. Hospodářské subjekty odpovídají za vadné výrobky po dobu 10 let od uvedení výrobku na trh, ale v případech, kdy se příznaky újmy na zdraví projevují pomalu, například po požití závadné chemikálie nebo potravin, mají žalobci k dispozici další pětiletou lhůtu.

Kapitola IV – Závěrečná ustanovení

Členské státy budou povinny zveřejňovat soudní rozhodnutí týkající se odpovědnosti za vadné výrobky, aby v zájmu harmonizovanějšího výkladu pravidel odpovědnosti za výrobek mohly ostatní vnitrostátní soudy tato rozhodnutí zohlednit. Tato opatření na zvýšení transparentnosti rovněž usnadní přezkum, který Komise provede šest let po vstupu směrnice v platnost. Kromě standardních ustanovení o provedení a vstupu v platnost stanoví kapitola IV také zrušení směrnice o odpovědnosti za vadné výrobky a přechodná opatření.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o odpovědnosti za vadné výrobky**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru³⁸,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Rady 85/374/EHS³⁹ stanoví společná pravidla pro odpovědnost za vadné výrobky s cílem odstranit rozdíly mezi právními systémy členských států, které mohou narušovat hospodářskou soutěž a ovlivňovat pohyb zboží v rámci vnitřního trhu a které mají za následek rozdílný stupeň ochrany spotřebitele před škodami na zdraví nebo majetku způsobenými těmito výrobky.
- (2) Odpovědnost bez zavinění na straně příslušného hospodářského subjektu zůstává jediným prostředkem, jak přiměřeně řešit problém spravedlivého rozdělení rizik spojených s moderní technologickou výrobou.
- (3) Směrnici 85/374/EHS je třeba revidovat s ohledem na vývoj související s novými technologiemi včetně umělé inteligence (UI), novými obchodními modely oběhového hospodářství a novými globálními dodavatelskými řetězci, které vedly k nesrovnalostem a právní nejistotě, zejména pokud jde o význam pojmu „výrobek“. Zkušenosti získané při uplatňování směrnice 85/374/EHS rovněž ukázaly, že poškozené osoby se potýkají s obtížemi při získávání náhrady škody kvůli omezením při uplatňování nároku na náhrady škody a kvůli problémům při shromažďování důkazů k prokázání odpovědnosti, zejména s ohledem na rostoucí technickou a vědeckou složitost. To zahrnuje nároky na náhradu škody související s novými technologiemi včetně UI. Revize proto podpoří zavádění a využívání těchto nových technologií včetně UI a zároveň zajistí, aby žalobci mohli požívat stejné úrovně ochrany bez ohledu na použitou technologii.
- (4) Revize směrnice 85/374/EHS je rovněž nutná k zajištění soudržnosti a souladu s právními předpisy o bezpečnosti výrobků a dozoru nad trhem na úrovni Unie a na

³⁸ Úř. věst. [...], [...], s. [...].

³⁹ Směrnice Rady 85/374/EHS ze dne 25. července 1985 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se odpovědnosti za vadné výrobky (Úř. věst. L 210, 7.8.1985, s. 29).

vnitrostátní úrovni. Kromě toho je třeba vyjasnit základní pojmy a koncepty, aby byla zajištěna soudržnost a právní jistota a aby byla zohledněna nedávná judikatura Soudního dvora Evropské unie.

- (5) Vzhledem k rozsáhlosti nutných změn a v zájmu zajištění jednoznačnosti a právní jistoty by měla být směrnice 85/374/EHS zrušena a nahrazena novou směrnicí.
- (6) Aby byl unijní režim odpovědnosti za výrobek komplexní, měla by se objektivní odpovědnost za vadné výrobky vztahovat na všechny movité věci, včetně případů, kdy jsou začleněny do jiných movitých věcí nebo instalovány do nemovitých věcí.
- (7) Odpovědnost za vadné výrobky by se neměla vztahovat na škody vzniklé v důsledku jaderných nehod, pokud se na odpovědnost za tyto škody vztahují mezinárodní úmluvy ratifikované členskými státy.
- (8) V zájmu vytvoření skutečného vnitřního trhu s vysokou a jednotnou úrovní ochrany spotřebitele a v souladu s judikaturou Soudního dvora by členské státy neměly v otázkách spadajících do oblasti působnosti této směrnice zachovávat nebo zavádět přísnější nebo méně přísná ustanovení, než jsou ustanovení této směrnice.
- (9) V právních systémech členských států může poškozená osoba uplatnit nárok na náhradu škody na základě smluvní odpovědnosti nebo na základě mimosmluvní odpovědnosti, která se netýká vady výrobku, například odpovědnosti založené na záruce nebo na zavinění. To zahrnuje ustanovení [směrnice Evropského parlamentu a Rady .../... o odpovědnosti za UI], která stanoví společná pravidla pro zpřístupnění informací a důkazní břemeno v souvislosti s nároky na náhradu škody způsobené systémem UI na základě zavinění. Tato ustanovení, která slouží mimo jiné také k dosažení cíle účinné ochrany spotřebitelů, by měla zůstat touto směrnicí nedotčena.
- (10) V některých členských státech mohou být poškozené osoby oprávněny uplatňovat nároky na náhradu škody způsobené farmaceutickými výrobky v rámci zvláštního vnitrostátního systému odpovědnosti, čímž je již dosaženo účinné ochrany spotřebitelů ve farmaceutickém odvětví. Právo vznášet takové nároky by nemělo být touto směrnicí dotčeno.
- (11) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES⁴⁰ stanoví společné zásady a referenční ustanovení, která se mají použít napříč odvětvovými právními předpisy o výrobcích. V zájmu zajištění souladu s těmito právními předpisy je vhodné uvést některá ustanovení této směrnice, zejména definice, do souladu s uvedeným rozhodnutím.
- (12) Výrobky v digitálním věku mohou být hmotné i nehmotné. Software, jako jsou operační systémy, firmware, počítačové programy, aplikace nebo systémy UI, se na trhu vyskytuje stále častěji a hraje stále důležitější roli pro bezpečnost výrobků. Software může být uveden na trh jako samostatný produkt a následně může být začleněn do jiných výrobků jako jejich součást a může způsobit škodu svým provedením. V zájmu právní jistoty by proto mělo být vyjasněno, že software je pro účely uplatnění objektivní odpovědnosti výrobkem bez ohledu na způsob jeho dodání nebo použití, a tedy bez ohledu na to, zda je software uložen na zařízení nebo zda je k němu přístup prostřednictvím cloudových technologií. Zdrojový kód softwaru se však pro účely této směrnice nepovažuje za výrobek, neboť se jedná o čistou informaci.

⁴⁰ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES ze dne 9. července 2008 o společném rámci pro uvádění výrobků na trh.

Vývojář nebo výrobce softwaru, včetně poskytovatelů systémů UI ve smyslu [nařízení (EU) .../... (akt o UI)], by měl být považován za výrobce.

- (13) Aby se nebránilo inovacím nebo výzkumu, neměla by se tato směrnice vztahovat na svobodný software s otevřeným zdrojovým kódem vyvinutý nebo dodaný mimo obchodní činnost. To platí zejména pro software, včetně jeho zdrojového kódu a pozměněných verzí, který je veřejně sdílený a volně přístupný, použitelný, upravitelný a opětovně šířitelný. Pokud je však software dodáván za úplatu nebo jsou osobní údaje použity jinak než výhradně ke zlepšení bezpečnosti, kompatibility nebo interoperability softwaru, a jsou tedy dodávány v rámci obchodní činnosti, měla by se směrnice použít.
- (14) Digitální výrobní soubory, které obsahují funkční informace nezbytné k výrobě hmotného předmětu tím, že umožňují automatizované řízení strojů nebo nástrojů, jako jsou vrtačky, soustruhy, frézky a 3D tiskárny, by měly být považovány za výrobky, aby byla zajištěna ochrana spotřebitele v případech, kdy jsou tyto soubory vadné. Aby se předešlo pochybnostem, je třeba také upřesnit, že elektřina je výrobek.
- (15) Stále častěji se stává, že digitální služby jsou do výrobku začleněny nebo jsou s ním propojeny takovým způsobem, že absence služby by výrobku znemožnila plnit některou z jeho funkcí, například průběžné poskytování dat o dopravě v navigačním systému. Ačkoli by se tato směrnice neměla vztahovat na služby jako takové, je nezbytné rozšířit objektivní odpovědnost na tyto digitální služby, protože určují bezpečnost výrobku stejně jako fyzické nebo digitální součásti. Tyto související služby by měly být považovány za součásti výrobku, s nímž jsou propojeny, pokud jsou pod kontrolou výrobce tohoto výrobku v tom smyslu, že je dodává sám výrobce nebo že je výrobce doporučuje či jinak ovlivňuje jejich poskytování třetí stranou.
- (16) Vzhledem k rostoucímu významu a hodnotě nehmotného majetku by měla být nahrazena také ztráta nebo poškození dat, například obsah smazaný z pevného disku, včetně nákladů na obnovení dat. Ochrana spotřebitelů proto vyžaduje náhradu hmotné škody nejen v důsledku smrti nebo újmy na zdraví, jako jsou náklady na pohřeb nebo lékařské ošetření nebo ušlý příjem, a v důsledku škody na majetku, ale také v případě ztráty nebo poškození údajů. Touto směrnicí však není dotčena náhrada škody za porušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁴¹, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES⁴², směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680⁴³ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725⁴⁴.
- (17) V zájmu právní jistoty by mělo být vyjasněno, že újma na zdraví zahrnuje i lékařsky uznanou újmu na psychickém zdraví.

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁴³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (18) Členské státy by měly zajistit plnou a řádnou náhradu za veškeré hmotné škody v důsledku smrti nebo újmy na zdraví, poškození nebo zničení majetku a ztráty nebo poškození dat, přičemž pravidla pro výpočet náhrady by měly stanovit členské státy. Touto směrnicí by dále neměly být dotčeny vnitrostátní předpisy týkající se nehmotné újmy.
- (19) V zájmu ochrany spotřebitelů by měla být nahrazena škoda na majetku fyzické osoby. Vzhledem k tomu, že nemovitosti jsou stále častěji využívány jak pro soukromé, tak pro profesní účely, je vhodné stanovit náhradu škody na těchto nemovitostech se smíšeným využitím. S ohledem na cíl této směrnice chránit spotřebitele by měl být majetek používaný výhradně pro profesní účely z její oblasti působnosti vyloučen.
- (20) Tato směrnice by se měla vztahovat na výrobky uváděné na trh nebo případně uváděné do provozu v rámci obchodní činnosti, ať už za úplatu, nebo bezplatně, například výrobky dodávané v rámci sponzorské kampaně nebo výrobky vyráběné za účelem poskytování služby financované z veřejných prostředků, neboť tento způsob dodání má stále hospodářský nebo obchodní charakter.
- (21) Touto směrnicí by neměly být dotčeny různé způsoby zjednání nápravy na vnitrostátní úrovni, ať už prostřednictvím soudního řízení, mimosoudních řešení, alternativního řešení sporů, nebo zástupných žalob podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828⁴⁵ nebo podle vnitrostátních systémů kolektivního odškodnění.
- (22) V zájmu ochrany zdraví a majetku spotřebitelů by se vada výrobku měla určovat nikoliv podle jeho vhodnosti k použití, ale podle toho, zda je výrobek dostatečně bezpečný, jak veřejnost oprávněně očekává. Posouzení vady by mělo zahrnovat objektivní analýzu a nemělo by se vztahovat k bezpečnosti, kterou může oprávněně očekávat konkrétní osoba. Bezpečnost, kterou široká veřejnost oprávněně očekává, by měla být posuzována mimo jiné s ohledem na zamýšlený účel, objektivní povahu a vlastnosti daného výrobku, jakož i na zvláštní požadavky skupiny uživatelů, pro které je výrobek určen. Některé výrobky, jako například zdravotnické prostředky potřebné k zachování života, obnášejí obzvláště vysoké riziko poškození osob, a proto jsou na ně kladeny značně vysoké nároky na bezpečnost. Aby bylo možné taková očekávání zohlednit, měl by mít soud možnost shledat výrobek vadným, aniž by byla zjištěna jeho skutečná vada, pokud patří do stejné výrobní série jako výrobek, u něhož již bylo prokázáno, že je vadný.
- (23) Aby se zohlednil rostoucí výskyt vzájemně propojených výrobků, mělo by posouzení bezpečnosti výrobku zohledňovat také dopady jiných výrobků na daný výrobek. Dopad schopnosti výrobku učit se po svém nasazení na jeho bezpečnost by měl být rovněž zohledněn, aby se odrazilo oprávněné očekávání, že software výrobku a základní algoritmy jsou navrženy tak, aby se zabránilo nebezpečnému chování výrobku. Aby se zohlednilo, že v digitálním věku zůstává mnoho výrobků pod kontrolou výrobce i po okamžiku, kdy jsou uvedeny na trh, měl by být při posuzování bezpečnosti výrobku zohledněn také okamžik, kdy výrobek již není pod kontrolou výrobce. Výrobek může být shledán vadným také z důvodu svých slabých míst v oblasti kybernetické bezpečnosti.

⁴⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. listopadu 2020 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 409, 4.12.2020, s. 1).

- (24) Aby se zohlednil význam právních předpisů týkajících se bezpečnosti výrobků a dozoru nad trhem pro určení úrovně bezpečnosti, kterou široká veřejnost oprávněně očekává, mělo by být vyjasněno, že při tomto posuzování by měly být zohledněny rovněž požadavky na bezpečnost, včetně požadavků na kybernetickou bezpečnost, a zásahy regulačních orgánů, jako je stahování výrobků z trhu, nebo zásahy samotných hospodářských subjektů. Takové zásahy by však samy o sobě neměly zakládat domněnku vady.
- (25) V zájmu možnosti volby pro spotřebitele a podpory inovací by existence nebo následné uvedení dokonalejšího výrobku na trh neměly samy o sobě vést k závěru, že výrobek je vadný. Stejně tak by dodání aktualizací nebo vylepšení výrobku neměly samy o sobě vést k závěru, že předchozí verze výrobku je vadná.
- (26) Ochrana spotřebitele vyžaduje, aby všichni výrobci zapojení do výrobního procesu mohli nést odpovědnost, pokud je jejich výrobek nebo jimi dodaná součástka vadná. Pokud výrobce začlení do výrobku vadnou součást od jiného výrobce, měla by mít poškozená osoba možnost požadovat náhradu stejné škody buď od výrobce výrobku, nebo od výrobce součásti.
- (27) Aby bylo zajištěno, že poškozené osoby mají vymahatelný nárok na náhradu škody, pokud je výrobce usazen mimo Unii, mělo by být možné, aby odpovědnost nesl dovozce výrobku a zplnomocněný zástupce výrobce. Praktické zkušenosti v rámci dozoru nad trhem ukázaly, že dodavatelské řetězce někdy zahrnují hospodářské subjekty, které vzhledem ke své novátorské formě nezapadají snadno do tradičních dodavatelských řetězců podle stávajícího právního rámce. To platí zejména pro poskytovatele služeb kompletního vyřízení objednávek, kteří vykonávají řadu stejných funkcí jako dovozci, nemusí však vždy odpovídat tradiční definici dovozce v právních předpisech Unie. Vzhledem k úloze poskytovatelů služeb kompletního vyřízení objednávek jako hospodářských subjektů v rámci pro bezpečnost výrobků a dozoru nad trhem, zejména podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1020⁴⁶, by mělo být možné, aby nesli odpovědnost, ale vzhledem k podpůrné povaze této úlohy by měli být odpovědní pouze v případě, že v Unii nemá sídlo žádný dovozce nebo zplnomocněný zástupce. V zájmu účinného nasměrování odpovědnosti na výrobce, dovozce, zplnomocněné zástupce a poskytovatele služeb kompletního vyřízení objednávek by mělo být možné, aby distributoři nesli odpovědnost pouze v případě, že neprodleně neurčí příslušný hospodářský subjekt se sídlem v Unii.
- (28) Online prodej soustavně a stabilně roste a vede ke vzniku nových obchodních modelů a nových subjektů na trhu, například online platform. [Nařízení [.../...] o jednotném trhu digitálních služeb (akt o digitálních službách)] a [nařízení [.../...] o obecné bezpečnosti výrobků] upravují mimo jiné odpovědnost online platform, pokud jde o nezákonný obsah, včetně výrobků. Pokud online platformy plní v souvislosti s vadným výrobkem úlohu výrobce, dovozce nebo distributora, měly by nést odpovědnost za stejných podmínek jako tyto hospodářské subjekty. Pokud mají online platformy při prodeji výrobků pouze úlohu zprostředkovatele mezi obchodníky a spotřebiteli, vztahuje se na ně podmíněně zproštění odpovědnosti podle aktu o digitálních službách. Akt o digitálních službách však stanoví, že online platformy, které spotřebitelům umožňují uzavírat s obchodníky smlouvy na dálku, nejsou zproštěny odpovědnosti

⁴⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011 (Úř. věst. L 169, 25.6.2019, s. 1).

podle právních předpisů na ochranu spotřebitele, pokud prezentují výrobek nebo jinak umožňují dotyčnou konkrétní transakci způsobem, jenž průměrného spotřebitele vede k domněnce, že výrobek je poskytován samotnou online platformou nebo obchodníkem, který jedná z jejího pověření nebo pod jejím dohledem. V souladu s touto zásadou by v případě, že online platformy takto výrobek prezentují nebo jinak umožňují konkrétní transakci, mělo být možné, aby nesly odpovědnost stejně jako distributoři podle této směrnice. To znamená, že by byly odpovědné pouze tehdy, pokud takto výrobek prezentují nebo jinak umožňují konkrétní transakci, a pouze v případě, že neprodleně neurčí příslušný hospodářský subjekt se sídlem v Unii.

- (29) Při přechodu od lineárního k oběhovému hospodářství jsou výrobky navrhovány tak, aby měly delší životnost, byly opětovně použitelné a aby je bylo možné opravit a modernizovat. Unie rovněž podporuje inovativní a udržitelné způsoby výroby a spotřeby, které prodlužují funkčnost výrobků a součástí, jako je repasování, renovace a oprava⁴⁷. Výrobky mohou kromě toho umožňovat úpravy prostřednictvím změn softwaru, včetně vylepšení. Pokud je výrobek podstatně změněn mimo kontrolu původního výrobce, považuje se za nový výrobek a mělo by být možné, aby osoba, která podstatnou změnu provedla, nesla odpovědnost jako výrobce pozměněného výrobku, neboť podle příslušných právních předpisů Unie je odpovědná za soulad výrobku s bezpečnostními požadavky. Zda jde o podstatnou změnu, jako je úprava měnící původní zamýšlené funkce nebo ovlivňující soulad výrobku s platnými bezpečnostními požadavky, se určuje podle kritérií stanovených v příslušných unijních a vnitrostátních bezpečnostních právních předpisech. V zájmu spravedlivého rozdělení rizik v oběhovém hospodářství by měl být hospodářský subjekt, který provede podstatnou změnu, zproštěn odpovědnosti, pokud může prokázat, že škoda souvisí s částí výrobku, která není změnou dotčena. Na hospodářské subjekty, které provádějí opravy nebo jiné operace, jež nezahrnují podstatné změny, by se odpovědnost podle této směrnice neměla vztahovat.
- (30) Vzhledem k tomu, že hospodářským subjektům je uložena odpovědnost bez ohledu na zavinění, a s cílem dosáhnout spravedlivého rozdělení rizika by poškozená osoba, která uplatňuje nárok na náhradu škody způsobené vadným výrobkem, měla nést důkazní břemeno ohledně škody, vady výrobku a příčinné souvislosti mezi nimi. Poškozené osoby jsou však často ve srovnání s výrobcem ve značné nevýhodě, pokud jde o přístup k informacím o tom, jak byl výrobek vyroben a jak funguje, a jejich pochopení. Tato asymetrie informací může narušit spravedlivé rozdělení rizika, zejména v případech, které jsou technicky nebo vědecky složité.
- (31) Je proto nezbytné usnadnit žalobcům přístup k důkazům, které mají být použity v soudním řízení, a zároveň zajistit, aby byl tento přístup omezen na nezbytnou a přiměřenou míru a aby byly chráněny důvěrné informace a obchodní tajemství. Mezi tyto důkazy by měly patřit i dokumenty, které musí žalovaný nově vytvořit shromážděním nebo roztříděním dostupných důkazů.
- (32) Pokud jde o obchodní tajemství ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943⁴⁸, měly by být vnitrostátní soudy oprávněny přijmout zvláštní opatření

⁴⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Nový akční plán pro oběhové hospodářství – Čistší a konkurenceschopnější Evropa, COM(2020) 98 final.

⁴⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním (Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1).

k zajištění důvěrnosti obchodního tajemství během řízení i po něm, přičemž by mělo být dosaženo spravedlivé a přiměřené rovnováhy mezi zájmem vlastníka obchodního tajemství na utajení a zájmem poškozené osoby. To by mělo zahrnovat přinejmenším opatření k omezení přístupu k dokumentům obsahujícím obchodní tajemství nebo údajné obchodní tajemství a účasti na soudním jednání na omezený počet osob nebo umožnění přístupu k redigovaným dokumentům nebo přepisům z tohoto jednání. Při rozhodování o těchto opatřeních by měly vnitrostátní soudy zohlednit: i) nutnost zajistit právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, ii) oprávněné zájmy stran a případně třetích stran a iii) případnou újmu, která by mohla vzniknout jedné ze stran a případně třetím stranám v důsledku přijetí nebo zamítnutí těchto opatření.

- (33) Je rovněž nutné zmírnit důkazní břemeno žalobce, pokud jsou splněny určité podmínky. Vyvratitelné skutkové domněnky jsou běžným mechanismem pro zmírnění důkazních obtíží žalobce a umožňují soudu založit existenci vady nebo příčinné souvislosti na existenci jiné skutečnosti, která byla prokázána, při zachování práv žalovaného. Aby byl žalovaný motivován k dodržování povinnosti zpřístupnit informace, měly by vnitrostátní soudy v případě, že žalovaný tuto povinnost nesplní, předpokládat vadu výrobku. Na ochranu spotřebitelů a veřejnosti před rizikem poškození bylo přijato mnoho legislativních a povinných bezpečnostních požadavků. Aby se posílil úzký vztah mezi pravidly v oblasti bezpečnosti výrobků a pravidly odpovědnosti, mělo by nedodržení těchto požadavků rovněž vést k domněnce vady. To zahrnuje i případy, kdy výrobek není vybaven prostředky pro zaznamenávání informací o provozu výrobku, jak vyžadují unijní nebo vnitrostátní právní předpisy. Totéž by mělo platit v případě zjevné závady, například v případě skleněné lahve, která při běžném používání exploduje, neboť je zbytečně zatěžující požadovat po žalobci, aby prokázal vadu, pokud jsou okolnosti takové, že její existence je nesporná.
- (34) Vnitrostátní soudy by měly rovněž předpokládat vadu výrobku nebo příčinnou souvislost mezi škodou a vadou, případně obojí, pokud by navzdory poskytnutí informací žalovaným bylo pro žalobce vzhledem k případu, který je technicky nebo vědecky složitý, příliš obtížné prokázat vadu výrobku nebo příčinnou souvislost, případně obojí. V takových případech by požadavek na dokazování oslabil účinnost práva na náhradu škody. Proto vzhledem k tomu, že výrobci mají odborné znalosti a jsou lépe informováni než poškozená osoba, mělo by být na nich, aby domněnku vyvrátili. Vnitrostátní soudy by měly technickou nebo vědeckou složitost posuzovat případ od případu s přihlédnutím k různým faktorům. Tyto faktory by měly zahrnovat složitou povahu výrobku, například inovativního zdravotnického prostředku, složitou povahu použité technologie, jako je strojové učení, složitou povahu informací a dat, které má žadatel analyzovat, a složitou povahu příčinné souvislosti, jako je souvislost mezi farmaceutickým nebo potravinářským výrobkem a výskytem zdravotního problému, nebo souvislost, jejíž prokázání by vyžadovalo, aby žalobce vysvětlil vnitřní fungování systému UI. Posouzení nadměrných obtíží by měly v jednotlivých případech provádět rovněž vnitrostátní soudy. Žalobce by sice měl předložit argumenty prokazující nadměrné obtíže, ale jejich prokázání by nemělo být vyžadováno. Například aby soud v případě nároku týkajícího se systému UI mohl rozhodnout o existenci nadměrných obtíží, žalobce by neměl být povinen vysvětlovat specifické vlastnosti systému UI ani to, jak tyto vlastnosti ztěžují prokázání příčinné souvislosti. Žalovaný by měl mít možnost napadnout existenci nadměrných obtíží.
- (35) Aby však bylo zachováno spravedlivé rozdělení rizika a aby se zabránilo obrácení důkazního břemene, měl by být žalobce pro využití této domněnky povinen prokázat na základě dostatečně relevantních důkazů, že je pravděpodobné, že výrobek byl

vadný (týkají-li se žalobcovy obtíže prokázání vady), nebo že je jeho vada pravděpodobnou příčinou škody (týkají-li se žalobcovy obtíže prokázání příčinné souvislosti).

- (36) V zájmu spravedlivého rozdělení rizika by měly být hospodářské subjekty zproštěny odpovědnosti, pokud mohou prokázat existenci zvláštních polehčujících okolností. Neměly by být odpovědné, pokud mohou prokázat, že jiná osoba než ony samy způsobila, že výrobek opustil výrobní proces proti jejich vůli, nebo že právě dodržování závazných předpisů bylo důvodem vady výrobku.
- (37) Okamžik uvedení na trh nebo do provozu je obvykle okamžik, kdy výrobek přestává být pod kontrolou výrobce, zatímco u distributorů je to okamžik, kdy výrobek dodají na trh. Výrobci by proto měli být zproštěni odpovědnosti, pokud prokáží, že je pravděpodobné, že vada, která způsobila škodu, neexistovala v době, kdy výrobek uváděli na trh nebo do provozu, nebo že vznikla až po tomto okamžiku. Jelikož však digitální technologie umožňují výrobcům vykonávat kontrolu i po okamžiku uvedení výrobku na trh nebo do provozu, měli by výrobci i nadále nést odpovědnost za vady, které vzniknou po tomto okamžiku v důsledku softwaru nebo souvisejících služeb, které jsou pod jejich kontrolou, ať už v podobě vylepšení nebo aktualizací, či algoritmů strojového učení. Takový software nebo související služby by měly být považovány za služby pod kontrolou výrobce, pokud je tento výrobce dodává nebo pokud je povoluje či jinak ovlivňuje jejich dodávání třetí stranou.
- (38) Možnost hospodářských subjektů vyhnout se odpovědnosti tím, že prokáží, že vada vznikla až po uvedení výrobku na trh nebo do provozu, by měla být omezena také v případě, že vada výrobku spočívá v nedostatečných aktualizacích nebo vylepšeních softwaru nezbytných k odstranění slabých míst kybernetické bezpečnosti a k zachování bezpečnosti výrobku. Tato slabá místa mohou výrobek ovlivnit takovým způsobem, že způsobí škodu ve smyslu této směrnice. Vzhledem k odpovědnosti výrobců podle unijního práva za bezpečnost výrobků po celou dobu jejich životního cyklu, například podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/745⁴⁹, by výrobci měli být rovněž odpovědní za škody způsobené tím, že nedodali bezpečnostní aktualizace nebo vylepšení softwaru nezbytné k řešení slabých míst výrobku v reakci na vyvíjející se rizika kybernetické bezpečnosti. Tato odpovědnost by se neměla vztahovat na případy, kdy je dodání nebo instalace takového softwaru mimo kontrolu výrobce, například pokud vlastník výrobku nenainstaluje aktualizaci nebo vylepšení, které byly dodány za účelem zajištění nebo zachování úrovně bezpečnosti výrobku.
- (39) V zájmu spravedlivého rozdělení rizik by výrobci měli být rovněž zproštěni odpovědnosti, pokud prokáží, že stav vědeckých a technických poznatků, určený s ohledem na nejpokročilejší úroveň dostupných objektivních znalostí, a nikoli na skutečné znalosti dotyčného výrobce, byl v době, kdy byl výrobek pod jejich kontrolou, takový, že existenci vady nebylo možné odhalit.
- (40) Mohou nastat situace, kdy za stejnou škodu odpovídají dvě nebo více stran, zejména pokud je do výrobku začleněna vadná součást, která způsobí škodu. V takovém případě by poškozená osoba měla mít možnost požadovat náhradu škody jak od výrobce, který vadnou součást začlenil do svého výrobku, tak od výrobce samotné

⁴⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/745 ze dne 5. dubna 2017 o zdravotnických prostředcích, změně směrnice 2001/83/ES, nařízení (ES) č. 178/2002 a nařízení (ES) č. 1223/2009 a o zrušení směrnic Rady 90/385/EHS a 93/42/EHS (Úř. věst. L 117, 5.5.2017, s. 1).

vadné součásti. V zájmu zajištění ochrany spotřebitele by v takových situacích měly být všechny strany odpovědné společně a nerozdílně.

- (41) Mohou nastat situace, kdy k příčině vzniklé škody přispěje kromě vady výrobku i jednání a opomenutí jiných osob než potenciálně odpovědného hospodářského subjektu, například zneužití slabých míst výrobku v oblasti kybernetické bezpečnosti třetí stranou. V zájmu ochrany spotřebitele by v případě, že je výrobek vadný, například v důsledku slabých míst, která způsobují, že výrobek je méně bezpečný, než může široká veřejnost oprávněně očekávat, neměla být odpovědnost hospodářského subjektu v důsledku takového jednání nebo opomenutí snížena. Mělo by však být možné snížit nebo vyloučit odpovědnost hospodářského subjektu, pokud ke vzniku škody přispěly z nedbalosti samy poškozené osoby.
- (42) Cíl ochrany spotřebitele by byl narušen, pokud by bylo možné omezit nebo neuznat odpovědnost hospodářského subjektu prostřednictvím smluvních ustanovení. Proto by neměly být povoleny žádné smluvní odchylky. Ze stejného důvodu by nemělo být možné, aby ustanovení vnitrostátního práva omezovala nebo vylučovala odpovědnost, například stanovením finančních stropů pro odpovědnost hospodářského subjektu.
- (43) Vzhledem k tomu, že výrobky v průběhu času stárnou a že s rozvojem vědy a techniky se vyvíjejí vyšší bezpečnostní normy, nebylo by rozumné, aby výrobci nesli odpovědnost za vady svých výrobků po neomezenou dobu. Na odpovědnost by se proto měla vztahovat přiměřená doba, tj. 10 let od uvedení na trh, aniž by byly dotčeny nároky, které jsou předmětem soudního řízení. Aby nedošlo k neodůvodněnému odepření možnosti náhrady škody, měla by promlčecí lhůta činit 15 let v případech, kdy se příznaky újmy na zdraví podle lékařských důkazů objevují pomalu.
- (44) Vzhledem k tomu, že podstatně pozměněné výrobky jsou v zásadě nové výrobky, měla by promlčecí lhůta začít běžet znovu poté, co byl výrobek podstatně pozměněn, například v důsledku repasování, které upravuje výrobek takovým způsobem, že může být ovlivněn jeho soulad s platnými požadavky na bezpečnost.
- (45) Aby se usnadnil harmonizovaný výklad této směrnice vnitrostátními soudy, měly by být členské státy povinny zveřejňovat příslušná soudní rozhodnutí týkající se odpovědnosti za vadné výrobky.
- (46) Komise by měla provést hodnocení této směrnice. Podle bodu 22 interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů⁵⁰ by toto hodnocení mělo být založeno na pěti kritériích, kterými jsou účinnost, účelnost, relevance, soudržnost a přidaná hodnota EU, a mělo by sloužit jako základ pro posouzení dopadů možných budoucích opatření. Z důvodu právní jistoty by se tato směrnice neměla vztahovat na výrobky uvedené na trh Unie nebo do provozu na tomto trhu před datem jejího provedení. Je nezbytné stanovit přechodná opatření, aby byla zajištěna pokračující odpovědnost podle směrnice 85/374/EHS za škody způsobené vadnými výrobky, které byly uvedeny na trh nebo do provozu před tímto datem.
- (47) Jelikož cílů této směrnice, totiž zajištění fungování vnitřního trhu, nenarušené hospodářské soutěže a vysoké úrovně ochrany spotřebitele, nemůže být vzhledem k celounijní povaze trhu se zbožím dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, ale spíše jich může být z důvodu harmonizačního účinku společných pravidel

⁵⁰ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

odpovědnosti lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví společná pravidla pro odpovědnost hospodářských subjektů za škodu způsobenou fyzickým osobám vadnými výrobky.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na výrobky uvedené na trh nebo do provozu po [OP, vložte prosím datum: 12 měsíců po vstupu v platnost].
2. Tato směrnice se nevztahuje na škody vzniklé v důsledku jaderných nehod, pokud se na odpovědnost za tyto škody vztahují mezinárodní úmluvy ratifikované členskými státy.
3. Touto směrnicí nejsou dotčeny:
 - a) použitelnost práva Unie v oblasti ochrany osobních údajů, zejména nařízení (EU) 2016/679, směrnice 2002/58/ES a směrnice (EU) 2016/680;
 - b) vnitrostátní předpisy týkající se práva na odškodnění nebo postih mezi dvěma nebo více hospodářskými subjekty, které jsou společně a nerozdílně odpovědné podle článku 11, nebo v případě, kdy je škoda způsobena jak vadným výrobkem, tak jednáním nebo opomenutím třetí strany, jak je uvedeno v článku 12;
 - c) veškerá práva, která může mít poškozená osoba podle vnitrostátních předpisů týkajících se smluvní odpovědnosti nebo mimosmluvní odpovědnosti z jiných důvodů, než je vada výrobku, včetně vnitrostátních předpisů provádějících právo Unie, jako je [směrnice o odpovědnosti za UI];
 - d) veškerá práva, která může mít poškozená osoba podle zvláštního systému odpovědnosti, který existoval ve vnitrostátním právu ke dni 30. července 1985.

Článek 3

Úroveň harmonizace

Členské státy nesmějí ve svém vnitrostátním právu zachovávat nebo zavádět ustanovení odchylná od ustanovení této směrnice, včetně přísnějších nebo méně přísných ustanovení k dosažení jiné úrovně ochrany spotřebitele, pokud tato směrnice nestanoví jinak.

Článek 4

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „výrobkem“ všechny movité věci, i když jsou začleněny do jiné movité nebo nemovité věci. „Výrobek“ zahrnuje elektřinu, digitální výrobní soubory a software;
- 2) „digitálním výrobním souborem“ digitální verze nebo digitální šablona movité věci;
- 3) „součástí“ jakýkoli hmotný nebo nehmotný předmět nebo jakákoli související služba, které jsou začleněny do výrobku nebo jsou s ním propojeny výrobcem tohoto výrobku nebo které jsou pod kontrolou tohoto výrobce;
- 4) „související službou“ digitální služba, která je začleněna do výrobku nebo je s ním propojena takovým způsobem, že v případě neexistence této služby by výrobek nemohl plnit jednu či více svých funkcí;
- 5) „kontrolou výrobce“ to, že výrobce výrobku povoluje a) začlenění, propojení nebo dodání součásti třetí stranou, včetně aktualizací nebo vylepšení softwaru, nebo b) změnu výrobku;
- 6) „škodou“ hmotná škoda, která vznikla v důsledku:
 - a) smrti nebo újmy na zdraví, včetně lékařsky uznané újmy na psychickém zdraví;
 - b) poškození nebo zničení majetku, s výjimkou:
 - i) samotného vadného výrobku;
 - ii) výrobku poškozeného vadnou součástí tohoto výrobku;
 - iii) majetku používaného výhradně pro profesní účely;
 - c) ztráty nebo poškození dat, které nejsou používány výhradně pro profesní účely;
- 7) „daty“ data ve smyslu čl. 2 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868⁵¹;
- 8) „uvedením na trh“ první dodání výrobku na trh Unie;
- 9) „dodáním na trh“ dodání výrobku k distribuci, spotřebě nebo použití na trhu Unie v rámci obchodní činnosti, ať už za úplatu, nebo bezplatně;
- 10) „uvedením do provozu“ první použití výrobku v Unii v rámci obchodní činnosti, ať už za úplatu, nebo bezplatně, za okolností, kdy výrobek nebyl před prvním použitím uveden na trh;
- 11) „výrobcem“ fyzická nebo právnická osoba, která výrobek vyvíjí, vyrábí nebo produkuje nebo si nechává výrobek navrhnout nebo vyrobit, nebo která tento výrobek uvádí na trh pod svým jménem nebo ochrannou známkou, nebo která vyvíjí, vyrábí nebo produkuje výrobek pro vlastní potřebu;
- 12) „zplnomocněným zástupcem“ fyzická nebo právnická osoba usazená v Unii, která byla výrobcem písemně pověřena, aby jednala jeho jménem při plnění konkrétních úkolů;

⁵¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat) (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 1).

- 13) „dovozcem“ fyzická nebo právnická osoba usazená v Unii, která uvádí na trh Unie výrobek ze třetí země;
- 14) „poskytovatelem služeb kompletního vyřízení objednávek“ fyzická nebo právnická osoba, která v rámci obchodní činnosti nabízí alespoň dvě z těchto služeb: skladování, balení, adresování a rozesílání výrobku, aniž by byla vlastníkem výrobku, s výjimkou poštovních služeb ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES⁵², služeb dodávání balíků ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/644⁵³ a jakýchkoli jiných poštovních služeb nebo služeb nákladní dopravy;
- 15) „distributorem“ fyzická nebo právnická osoba v dodavatelském řetězci, kromě výrobce nebo dovozce, která dodává výrobek na trh;
- 16) „hospodářským subjektem“ výrobce výrobku nebo jeho součásti, poskytovatel související služby, zplnomocněný zástupce, dovozce, poskytovatel služeb kompletního vyřízení objednávek nebo distributor;
- 17) „online platformou“ online platforma ve smyslu čl. 2 písm. h) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... o jednotném trhu digitálních služeb (akt o digitálních službách)⁺.

KAPITOLA II

Zvláštní ustanovení o odpovědnosti za vadné výrobky

Článek 5

Právo na náhradu škody

1. Členské státy zajistí, aby každá fyzická osoba, která utrpěla škodu způsobenou vadným výrobkem (dále jen „poškozená osoba“), měla nárok na náhradu škody v souladu s ustanoveními této směrnice.
2. Členské státy zajistí, aby nároky na náhradu škody podle odstavce 1 mohly být uplatněny také:
 - a) osobou, která převzala právo poškozené osoby nebo na ni toto právo přešlo na základě zákona nebo smlouvy, nebo
 - b) osobou jednající jménem jedné nebo více poškozených osob v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem.

Článek 6

Vada

⁵² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES ze dne 15. prosince 1997 o společných pravidlech pro rozvoj vnitřního trhu poštovních služeb Společenství a zvyšování kvality služby (Úř. věst. L 15, 21.1.1998, s. 14).

⁵³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/644 ze dne 18. dubna 2018 o službách přeshraničního dodávání balíků (Úř. věst. L 112, 2.5.2018, s. 19).

⁺ OP: Vložte prosím do textu číslo směrnice obsažené v dokumentu PE-CONS 30/22 (2020/0361(COD)) a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum, název a odkaz na tuto směrnici v Úředním věstníku.

1. Výrobek je považován za vadný, pokud nezajišťuje bezpečnost, kterou je veřejnost oprávněna očekávat, s přihlédnutím ke všem okolnostem, včetně:
 - a) prezentace výrobku, včetně návodu k instalaci, použití a údržbě;
 - b) rozumně předvídatelného použití a nesprávného použití výrobku;
 - c) vlivu případné schopnosti dalšího učení na výrobek po jeho nasazení;
 - d) vlivu jiných výrobků, u nichž lze důvodně předpokládat, že budou používány společně s výrobkem, na výrobek;
 - e) okamžiku, kdy byl výrobek uveden na trh nebo do provozu, nebo pokud si výrobce ponechá kontrolu nad výrobkem i po tomto okamžiku, okamžiku, kdy výrobek přestal být pod kontrolou výrobce;
 - f) požadavků na bezpečnost výrobků, včetně požadavků na kybernetickou bezpečnost;
 - g) jakéhokoli zásahu regulačního orgánu nebo hospodářského subjektu podle článku 7 týkajícího se bezpečnosti výrobků;
 - h) konkrétních očekávání koncových uživatelů, pro které je výrobek určen.
2. Výrobek se nepovažuje za vadný pouze z toho důvodu, že na trh nebo do provozu je již uveden dokonalejší výrobek, včetně jeho aktualizací nebo vylepšení.

Článek 7

Odpovědnost hospodářských subjektů za vadné výrobky

1. Členské státy zajistí, aby výrobce vadného výrobku mohl nést odpovědnost za škodu způsobenou tímto výrobkem.

Členské státy zajistí, aby v případě, že vadná součást způsobila vadu výrobku, mohl za stejnou škodu nést odpovědnost i výrobce vadné součásti.
2. Členské státy zajistí, aby v případě, že je výrobce vadného výrobku usazen mimo Unii, mohl dovozce vadného výrobku a zplnomocněný zástupce výrobce nést odpovědnost za škodu způsobenou tímto výrobkem.
3. Členské státy zajistí, aby v případě, že je výrobce vadného výrobku usazen mimo Unii a žádný z hospodářských subjektů uvedených v odstavci 2 není usazen v Unii, mohl nést odpovědnost za škodu způsobenou vadným výrobkem poskytovatel služeb kompletního vyřízení objednávek.
4. Každá fyzická nebo právnická osoba, která pozmění výrobek, který již byl uveden na trh nebo do provozu, se pro účely odstavce 1 považuje za výrobce výrobku, pokud je tato změna považována za podstatnou podle příslušných unijních nebo vnitrostátních předpisů o bezpečnosti výrobků a je provedena mimo kontrolu původního výrobce.
5. Členské státy zajistí, aby v případě, že nelze určit výrobce podle odstavce 1 nebo, pokud je výrobce usazen mimo Unii, hospodářský subjekt podle odstavce 2 nebo 3, mohl každý distributor výrobku nést odpovědnost, pokud:
 - a) žalobce požádá tohoto distributora, aby určil hospodářský subjekt nebo osobu, která distributorovi tento výrobek dodala, a
 - b) distributor neurčí hospodářský subjekt nebo osobu, která distributorovi výrobek dodala, do jednoho měsíce od obdržení žádosti.

6. Odstavec 5 se rovněž vztahuje na každého poskytovatele online platformy, který spotřebitelům umožňuje uzavírat s obchodníky smlouvy na dálku a který není výrobcem, dovozcem ani distributorem, pokud jsou splněny podmínky čl. 6 odst. 3 stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU).../... o jednotném trhu digitálních služeb (akt o digitálních službách)⁺.

Článek 8

Zpřístupnění důkazů

1. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní soudy byly oprávněny na žádost poškozené osoby, která uplatňuje nárok na náhradu škody způsobené vadným výrobkem (dále jen „žalobce“) a která předložila skutečnosti a důkazy, které jsou dostatečné k doložení oprávněnosti nároku na náhradu škody, nařídít žalovanému, aby zpřístupnil příslušné důkazy, které má k dispozici.
2. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní soudy omezily zpřístupnění důkazů na to, co je nezbytné a přiměřené pro podporu nároku uvedeného v odstavci 1.
3. Při určování, zda je zpřístupnění přiměřené, vnitrostátní soudy zohlední oprávněné zájmy všech stran, včetně dotčených třetích stran, zejména pokud jde o ochranu důvěrných informací a obchodního tajemství ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2016/943.
4. Členské státy zajistí, aby v případech, kdy je žalovanému nařízeno zpřístupnit informace, které jsou obchodním tajemstvím nebo údajným obchodním tajemstvím, byly vnitrostátní soudy oprávněny na základě řádně odůvodněné žádosti strany nebo z vlastního podnětu přijmout zvláštní opatření nezbytná k zachování důvěrnosti těchto informací, jsou-li použity nebo je-li na ně odkazováno v průběhu soudního řízení.

Článek 9

Důkazní břemeno

1. Členské státy zajistí, aby žalobce musel prokázat vadu výrobku, vzniklou škodu a příčinnou souvislost mezi vadou a škodou.
2. Předpokládá se, že výrobek je vadný, je-li splněna některá z těchto podmínek:
 - a) žalovaný nesplnil povinnost zpřístupnit příslušné důkazy, které má k dispozici, podle čl. 8 odst. 1;
 - b) žalobce prokáže, že výrobek nesplňuje povinné požadavky v oblasti bezpečnosti stanovené unijním nebo vnitrostátním právem, které mají chránit před rizikem vzniku škody, nebo
 - c) žalobce prokáže, že škoda byla způsobena zjevnou závadou výrobku při běžném používání nebo za běžných okolností.
3. Předpokládá se, že existuje příčinná souvislost mezi vadou výrobku a škodou, pokud se prokáže, že výrobek je vadný a způsobená škoda typicky odpovídá dané vadě.

⁺ OP: Vložte prosím do textu číslo směrnice obsažené v dokumentu PE-CONS 30/22 (2020/0361(COD)) a do poznámky pod čarou vložte číslo, datum, název a odkaz na tuto směrnici v Úředním věstníku.

4. Pokud vnitrostátní soud usoudí, že žalobce má z důvodu technické nebo vědecké složitosti nadměrné obtíže s prokázáním vady výrobku nebo příčinné souvislosti mezi vadou a škodou nebo obojího, předpokládá se, že výrobek je vadný nebo že existuje příčinná souvislost mezi vadou a škodou nebo obojí, pokud žalobce na základě dostatečně relevantních důkazů prokázal, že:
- výrobek přispěl ke škodě, a
 - je pravděpodobné, že výrobek byl vadný nebo že jeho vada je pravděpodobnou příčinou škody, případně obojí.
- Žalovaný má právo napadnout existenci nadměrných obtíží nebo pravděpodobnost uvedenou v prvním pododstavci.
5. Žalovaný má právo vyvrátit kteroukoli z domněnek uvedených v odstavcích 2, 3 a 4.

Článek 10

Zproštění odpovědnosti

- Hospodářský subjekt uvedený v článku 7 není odpovědný za škodu způsobenou vadným výrobkem, pokud prokáže některou z následujících skutečností:
 - v případě výrobce nebo dovozce, že výrobek neuvedl na trh nebo do provozu;
 - v případě distributora, že výrobek nedodal na trh;
 - že je pravděpodobné, že vada, která způsobila škodu, neexistovala v okamžiku uvedení výrobku na trh, do provozu nebo, pokud jde o distributora, jeho dodání na trh, nebo že tato vada vznikla až po tomto okamžiku;
 - že vada je důsledkem souladu výrobku se závaznými předpisy vydanými veřejnými orgány;
 - v případě výrobce, že objektivní stav vědeckých a technických poznatků v době, kdy byl výrobek uveden na trh, do provozu nebo v době, kdy byl výrobek pod kontrolou výrobce, nebyl takový, aby bylo možné vadu odhalit;
 - v případě výrobce vadné součásti uvedeného v čl. 7 odst. 1 druhém pododstavci, že vadu výrobku lze přičíst konstrukci výrobku, do kterého je součást začleněna, nebo návodu, který výrobce výrobku poskytl výrobcí součásti, nebo
 - v případě osoby, která pozmění výrobek podle čl. 7 odst. 4, že vada, která způsobila škodu, se týká části výrobku, která není změnou dotčena.
- Odchylně od odst. 1 písm. c) není hospodářský subjekt zproštěn odpovědnosti, pokud je vada výrobku způsobena některou z následujících příčin, pokud je pod kontrolou výrobce:
 - související službou;
 - softwarem, včetně aktualizací nebo vylepšení softwaru, nebo
 - nedostatečnými aktualizacemi nebo vylepšeními softwaru nezbytnými pro zachování bezpečnosti.

KAPITOLA III

Obecná ustanovení o odpovědnosti

Článek 11

Odpovědnost více hospodářských subjektů

Členské státy zajistí, aby v případě, že za stejnou škodu podle této směrnice odpovídají dva nebo více hospodářských subjektů, mohly tyto subjekty nést odpovědnost společně a nerozdílně.

Článek 12

Snížení odpovědnosti

1. Členské státy zajistí, aby odpovědnost hospodářského subjektu nebyla snížena, pokud je škoda způsobena jak vadou výrobku, tak jednáním nebo opomenutím třetí strany.
2. Odpovědnost hospodářského subjektu může být snížena nebo neuznána, pokud je škoda způsobena jak vadou výrobku, tak zaviněním poškozené osoby nebo osoby, za niž poškozená osoba odpovídá.

Článek 13

Vyloučení nebo omezení odpovědnosti

Členské státy zajistí, aby odpovědnost hospodářského subjektu podle této směrnice nebyla ve vztahu k poškozené osobě omezena nebo vyloučena smluvním ustanovením nebo vnitrostátním právem.

Článek 14

Promlčecí lhůty

1. Členské státy zajistí, aby se na zahájení řízení o náhradě škody spadající do oblasti působnosti této směrnice vztahovala tříletá promlčecí lhůta. Promlčecí lhůta začíná běžet ode dne, kdy se poškozená osoba dozvěděla nebo mohla dozvědět o všech následujících skutečnostech:
 - a) škodě,
 - b) vadě,
 - c) totožnosti příslušného hospodářského subjektu, který může nést odpovědnost za škodu podle článku 7.

Právní předpisy členských států, kterými se upravuje stavění nebo přerušení promlčecí lhůty uvedené v prvním pododstavci, nejsou touto směrnicí dotčeny.

2. Členské státy zajistí, aby práva přiznaná poškozené osobě podle této směrnice zanikla uplynutím desetileté promlčecí lhůty ode dne, kdy byl skutečně vadný výrobek, který způsobil škodu, uveden na trh, do provozu nebo podstatně změněn, jak je uvedeno v čl. 7 odst. 4, pokud žalobce mezitím nezahájil řízení u vnitrostátního soudu proti hospodářskému subjektu, který může nést odpovědnost podle článku 7.

3. Pokud poškozená osoba nemohla zahájit řízení do deseti let z důvodu latence újmy na zdraví, práva přiznaná poškozené osobě podle této směrnice se odchylně od odstavce 2 promlčí uplynutím patnáctileté promlčecí lhůty.

KAPITOLA IV

Závěrečná ustanovení

Článek 15

Transparentnost

1. Členské státy zveřejní ve snadno přístupném elektronickém formátu všechna pravomocná rozhodnutí vydaná jejich vnitrostátními soudy v souvislosti s řízeními zahájenými podle této směrnice, jakož i další příslušná pravomocná rozhodnutí týkající se odpovědnosti za vadné výrobky. Zveřejnění se provede neprodleně po doručení úplného písemného znění rozhodnutí stranám.
2. Komise může zřídit a vést veřejně přístupnou databázi obsahující rozhodnutí uvedená v odstavci 1.

Článek 16

Přezkum

Komise do [OP, vložte prosím datum: šest let po vstupu této směrnice v platnost] a poté každých pět let přezkoumá uplatňování této směrnice a předloží zprávu Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru.

Článek 17

Zrušení a přechodné ustanovení

1. Směrnice 85/374/EHS se zrušuje s účinkem od [OP, vložte prosím datum: 12 měsíců ode dne vstupu této směrnice v platnost]. Nadále však platí pro výrobky uvedené na trh nebo do provozu před tímto datem.
2. Odkazy na směrnici 85/374/EHS se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou uvedenou v příloze této směrnice.

Článek 18

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do [OP, vložte prosím datum: 12 měsíců po vstupu této směrnice v platnost]. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.
Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 19

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 20

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*